

- Α -

aberration, mental - *παρέκκλιση, ψυχική* Παθολογική παρέκκλιση από τη φυσιολογική σκέψη. Η ψυχική παρέκκλιση δεν έχει σχέση με την ευφυΐα του ατόμου.

ability - *ικανότητα* Η ικανότητα ή επάρκεια ενός ατόμου να εκτελέσει μια πράξη χωρίς να προηγηθεί εκπαίδευση. Βλέπε επίσης *δυνατότητα ικανότητας ή δεξιότητας (aptitude)*.

ablation - *εκτομή* Η εκτομή τμήματος του σώματος. Βλέπε επίσης *τοπεκτομή (topectomy)*.

ablutomania - *μανία για προσωπική καθαριότητα* Υπερβολικό ενδιαφέρον για το λουτρό καθαριότητας και την προσωπική καθαριότητα. Είναι συχνή στην ψυχαναγκαστική - καταναγκαστική διαταραχή.

abnormal - *ανώμαλος / παθολογικός / μη φυσιολογικός* Ένας όρος με σημαντική μεταβλητότητα στην ερμηνεία και χρήση του. Αδρά ισοδύναμος του *ψυχοπαθολογικός (psychopathological)*, μπορεί να οριστεί σύμφωνα με μια ποικιλία κριτηρίων: 1) Η στατιστική προσέγγιση θεωρεί ανώμαλες οποιοσδήποτε ψυχικές ή συμπεριφορικές δραστηριότητες που παρεκκλίνουν από τον πολιτισμικά καθοριζόμενο μέσο όρο. 2) Η υποκειμενική προσέγγιση θεωρεί σαν ανώμαλα ή ψυχοπαθολογικά εκείνα τα φαινόμενα που κάνουν ένα άτομο να υποφέρει ή να πονά ή το παρακινούν να ζητήσει βοήθεια. 3) Η θεωρητική προσέγγιση θεωρεί σαν ανώμαλες οποιοσδήποτε παρέκκλίσεις από μια θεωρητική άποψη για τη φυσιολογική λειτουργία, που είναι ενδεικτικές για ψυχιατρική νόσο.

abortion - αποβολή / έκτρωση Η έξοδος του εμβρύου πριν να φθάσει στο στάδιο που είναι βιώσιμο – δηλ. πριν περίπου 20 εβδομάδες κυοφορίας. Η αποβολή μπορεί να είναι αυτόματη ή προκλητή.

abreaction - ψυχοκάθαρση Μια διεργασία με την οποία απωθημένο υλικό ιδιαίτερα μια επώδυνη εμπειρία ή σύγκρουση επανέρχεται στη συνείδηση. Στην πορεία της ψυχοκάθαρσης το άτομο όχι μόνο θυμάται, αλλά ξαναζεί το απωθημένο υλικό και υπάρχει ανάλογη συναισθηματική απάντηση. Βλέπε επίσης *κάθαρση (catharsis)*.

abscess, brain - απόστημα, εγκεφαλικό Μια περιγεγραμμένη, πυώδης, λοιμώδης διεργασία που αφορά ένα τμήμα του εγκεφάλου. Το εγκεφαλικό απόστημα μπορεί να προκαλέσει μια οργανική ψυχική διαταραχή καθώς και εστιακά νευρολογικά σημεία.

abstinence - αποχή Η πράξη της εκούσιας αποχής από κάποια δραστηριότητα ή από την χρήση ορισμένων ουσιών, όπως φαγητό ή φάρμακα. Στην ψυχανάλυση η λέξη αναφέρεται στην αποχή από τη σεξουαλική πράξη.

abstinence syndrome - σύνδρομο αποχής Βλέπε *στερητικό σύνδρομο (withdrawal syndrome)*.

abstract attitude / categorical attitude - αφαιρετική στάση Βλέπε *αφαιρετική σκέψη (abstract thinking)*.

abstraction - αφαίρεση Διεργασία όπου σκέψεις ή ιδέες γενικεύονται και αποσυνδέονται από ειδικές συγκεκριμένες περιπτώσεις ή υλικά αντικείμενα. Συγκεκριμενοποίηση στην ερμηνεία παροιμιών δηλώνει διαταραχή της αφαίρεσης, όπως στη σχιζοφρένεια και τις οργανικές ψυχικές διαταραχές.

abstract thinking / abstract attitude / categorial attitude - αφαιρετική / αφηρημένη σκέψη / αφαιρετική στάση Γνωστική λειτουργία που περιλαμβάνει την εκούσια ανάληψη ενός νοητικού σχήματος· εκούσιο πέραςμα από μια όψη μιας κατάστασης σε άλλη· αντίληψη των διαφόρων όψεων μιας κατάστασης ταυτόχρονα· ικανότητα για γενίκευση· σύλληψη των ουσιαστών στοιχείων από ένα σύνολο αναλύοντάς το στα τμήματά του και απομονώνοντάς τα· νοητικό σχεδιασμό για το μέλλον· και συμβολική σκέψη ή πράξη. Η αδυναμία ανάληψης της αφαιρετικής στάσης ή της ταχείας μετακίνησης από το συγκεκριμένο στο αφηρημένο και τανάπαλιν όπως απαιτούν οι περιστάσεις χαρακτηρίζει πολλές ψυχικές διαταραχές και κυρίως τις οργανικές ψυχικές διαταραχές. Βλέπε επίσης *συγκεκριμένη σκέψη (concrete thinking)*.

abulia - *αβουλία* Αδυναμία λήψης αποφάσεων, έλλειψη θέλησης.

abuse, child - *κακοποίηση παιδιού* Βλέπε *κακοποιημένο παιδί (abused child)*.

abused child - *κακοποιημένο παιδί* Ένα παιδί, νήπιο ή βρέφος, που έχει υποστεί επανειλημμένους τραυματισμούς, που μπορεί να περιλαμβάνουν κατάγματα, νευρολογικές και ψυχολογικές βλάβες ή σεξουαλική κακοποίηση στα χέρια ενός γονιού, γονιών ή υποκατάστατων γονιών.

abuse, drug - *κατάχρηση φαρμάκου* Βλέπε *φαρμακευτική κατάχρηση (drug abuse)*.

acalculia - *αναριθμησία* Απώλεια της ικανότητας για εκτέλεση απλών αριθμητικών υπολογισμών, που υπήρχε πιο μπροστά.

acarophobia - *ακαροφοβία* Φόβος για μικρά αντικείμενα όπως έντομα, σκουλήκια, καρφίτσες, βελόνες.

acatalepsia - *«ακαταληψία»* Ψυχική διαταραχή που χαρακτηρίζεται από την αδυναμία κρίσης ή κατανόησης.

acataphasia - «*ακαταφασία*» Μορφή διαταραγμένης ομιλίας όπου οι φράσεις σχηματίζονται λάθος. Ο άρρωστος μπορεί να εκφράζεται με λέξεις που ηχούν σαν αυτές που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει αλλά δεν ταιριάζουν με τις σκέψεις του ή μπορεί να χρησιμοποιεί εντελώς αταίριαστες εκφράσεις.

acathexis - «*ακάθεξη*» Έλλειψη συναισθήματος που συνδέεται κανονικά μ' ένα συναισθηματικά φορτισμένο αντικείμενο. Στην ψυχανάλυση σημαίνει την απόσπαση ή μεταβίβαση συναισθήματος από σκέψεις και ιδέες. Βλέπε επίσης *κάθεξη* (**cathexis**).

accelerated interaction - *επιταχυνόμενη διαντίδραση* Εναλλακτικός όρος για την ομαδική μαραθώνεια συνεδρία.

accident proneness - *τάση για ατυχήματα* Η τάση να παθαίνει κάποιος ατυχήματα σαν αποτέλεσμα ψυχολογικών αιτιών.

acnesthesia Απώλεια της αίσθησης της σωματικής ύπαρξης.

achluophobia Φόβος για το σκοτάδι.

acid - οξύ Λαϊκή έκφραση για το *διαιθυλαμίδιο του λυσεργικού οξέος* (**LSD**).

acromegaly - *ακρομεγαλία* Διαταραχή που χαρακτηρίζεται από υπερέκκριση αυξητικής ορμόνης από τον πρόσθιο λοβό της υπόφυσης που καταλήγει σε χαρακτηριστική διόγκωση ορισμένων μερών του σώματος, όπως του κεφαλιού, χεριών, ποδιών, χειλιών και σαγονιού. Συχνά συνδέεται με υπνηλία, κακοκεφιά και ελαττωμένη *σεξουαλική επιθυμία* (**libido**).

acrophobia - *ακροφοβία / υψοφοβία* Φόβος για ψηλά μέρη.

acting out - *εκδραμάτιση* Μια συμπεριφορική απάντηση (συνήθως πράξη) σε μια ασυνείδητη ενόρμηση ή παρόρμηση που προκαλεί